

FCI-Standard Nr 172 / 18.04.2007/GB

PUUDEL (Caniche); PÄRITOLU: Prantsusmaa.

TÕLGE: Jennifer Mulholland, koostöös Raymond Triquet'iga.

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE AEG: 06.03.07.

KASUTUS: seltsikoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON: Grupp 9, Seltsi- ja käabuskoerad.

Alarühm 2, Puudel, töökasseteta.

LÜHIKE AJALUGU:

Algupäraselt pärineb prantsusekeelne sõna "*caniche*" (Puudel) sõnast "*cane*", mis prantsuse keeles tähistab emast parti. Teistes keeltes assotsieerub tõunimetus vees ringi pladistamisega. Algselt kasutati koera linnujahil. Puudel põhineb barbetist (prantsuse veekoer) ning on temalt pärinud paljud iseloomujooned. 1743 hüüti koera "*caniche*": prantsuse keeles emane barbet. Edaspidi hakati *barbet'*il ja *caniche'* (puudliil) aina rohkem vahet tegema. Aretajad nägid tõeliselt vaeva, et saada aretusest ühtlase värvusega isendeid. Puudel muutus seltsikoerana ülipopulaarseks just tänu oma sõbralikkusele, rõõmsale ning lojaalsele iseloomule ning neljale eri suurusele ja mitmetele erinevatele värvidele, milliste hulgast leidus sobiv kõigile.

ÜLDMULJE:

harmooniline, keskmiste proportsioonidega koer, keda katab iseloomulik krässus, lokiline või nõõrjas karv. Tal on taibuka, pidevalt ärksa ja aktiivse koera välimus ning harmooniline kehaehitus, mis jätab elegantse ja uhke mulje.

PROPORTSIOONID:

- Koonu pikkus on ligikaudu 9/10 kolju pikkusest.
- Kere pikkus (*scapular ischial*) turjakõrgusest veidi suurem.
- Turjakõrgus ja laudja kõrgus on praktiliselt võrdne.
- Künnarnukkide kõrgus on 5/9 turjakõrgusest.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Koer on tuntud oma lojaalsuse, õppimisvõime ning õpetatavuse poolest, mis muudab ta erakordselt meeldivaks seltsikoeraks.

PEA:

Suursugune, sirgete joontega ning kere suhtes proportsioonis. Peab peab olema väga selgepiiriline ning mitte liiga raske või liiga õrn.

PEAPIIRKOND:

Kolju: kolju laius on vähem kui pool kolju pikkusest. Ültal vaadatuna näib kolju tervikuna ovaalne ning profiilis vaadatuna kergelt kumer. Kolju ja koonu teljed on pisut lahknevad.

Kulmukaared: mõõdukalt rõhutatud ning kaetud pika karvaga.

Otsmikuvagu: silmade vahelt lai ning tugevalt eristuva kukla suunas kitsenev. (Käabuspuudlitel võib kukal olla natuke vähem eristuv).

Üleminek laubalt koonule: väga kergelt esiletungiv.

NÄOPIIRKOND:

Nina: hästi arenenud, vertikaalse profiili ning avatud ninasõõrmetega. Mustadel, valgetel ja hallidel koertel on ninapeegel must; pruunidel pruun. Aprikoos (*orange fawn*) ja punase (*red fawn*) värvusega koertel on ninapeegel must või pruun.

Koon: Ülajoon on täiuslik sirgjoon. Koonu pikkus on ligikaudu 9/10 kolju pikkusest. Alalõua kaks külge kulgevad peaaegu paralleelselt. Koon on tugev. Koonu alajoone kujundab alalõug, mitte ülemise moka äär.

Mokad: keskmiselt arenenud, üsna pingul ning keskmiselt tihedad. Ülemine moka asub alumisel, kuid ei ulatu üle alumise moka. Mustadel, valgetel ning hallidel koertel on mokad mustad ning pruunidel pruunid. Aprikoos (*orange fawn*) ning punastel (*red fawn*) koertel on mokad rohkem või vähem tumepruunid või mustad. Mokanurk ei tohi olla nähtav.

Lõuad/hambad: Käärhambumus. Tugevad hambad.

Põsed: ei ole esileulatuvad, sarnaluudega ühekujulised. Silmaalune piirkond on selgepiiriline ning ainult pisut täidetud. Sarnakaared on õige pisut märgatavad.

Silmad: innuka ilmega, asetsevad otsmikulõikega ühel joonel ning on kergelt viiltused, mandlikujulised. Silmade värvus on must või tumepruun. Pruunidel koertel võivad silmad olla tumeda merevaigu värvi.

Silmalaud: silmade ääred on mustadel, valgetel ja hallidel koertel mustad. Aprikoos (*orange fawn*) ja punastel (*red fawn*) koertel võivad silmade ääred olla pruunid või mustad.

Kõrvad: üsna pikad, langevad piki põski. Kõrvad asetsevad ninasotsast kulgeva ja silmade välisnurga alumist punkti läbiva joone pikendusel. Kõrvad on lamedad, alates juures laienevad ja tipust ümmargused ning kaetud väga pika lainelise karvaga. Kõrvad peavad ulatuma mokanurgani.

KAEL: tugev, kukla juures kergelt kaardunud, keskmise pikkusega ning proportsionaalne. Peahoiak on kõrge ja uhke. Kaelavoldita kael on ovaalse ristlõikega. Kael on peast veidi lühem.

KERE: heade proportsioonidega. Kerepikkus on turjakõrgusest natuke suurem.

Turi: mõõdukalt arenenud.

Selg: lühike. Seljajoon on harmooniline ning pingul. Kõrgus turjast on praktiliselt sama, mis kõrgus laudjalt maapinnani.

Nimme: Prink ja lihaseline.

Laudjas: ümar, kuid mitte langev.

Rindkere: Rinnak peab olema kergelt esileküündiv ning suhteliselt kõrge asetusega.

Rinnakorv: küünarnukini ulatuv, laiusega 2/3 sügavusest. Standardsete puudlite puhul peab rinnaku ümbermõõt õlgade tagant mõõdetuna olema 10cm suurem kui turjakõrgus. Ovaalne ristlõige, seljaosas lai.

Kõht & küljed: mitte liialt ülespoole asetusega.

SABA: Üsna kõrge asetusega nimme kõrgusel. Saba võib olla nii loomulik või kupeeritud kolmandikuni keha juurest või poole võrra täispikkusest riikides, kus sabade kupeerimine ei ole keelatud. Seisvas asendis on saba madala hoiakuga, liikudes viiltuselt üles tõstetud.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED: Täiesti sirged ja paralleelsed, lihaselised ning hea luustikuga. Vahemaa küünarnukist maapinnani on veidi suurem kui pool turjakõrgust.

Õlad: langeva joonega, lihaselised. Abaluu moodustab õlavarreluuga ligikaudu 110° nurga.

Õlavars: õlavarre pikkus võrdub abaluu pikkusega.

Randmeliiges: jätkab esijäseme eesmist joont.

Ranne: tugev ning profiilis peaaegu sirge

Esikäpad: suhteliselt väikesed, tugevad, lühikese ovaalse kujuga. Varbad on hästi kumerdunud ning tihedad. Padjandid on tugevad ja tihedad. Mustade ja hallide koerte küüned on mustad, pruunidel koertel mustad või

pruunid. Valgetel koertel võib küünte värvus varieeruda alates sarvhallist mustani. Aprikoos (*orange fawn*) ja punastel (*red fawn*) koertel on küüned pruunid või mustad.

TAGAJÄSEMED: tagajäsemed on tagantpoolt vaadates paralleelsed, hästi arenenud lihastega ning nähtavad. Kannaliiges on suhteliselt hästi nurgitunud; puusa-reieluu, sääre-reieluu, ning sääre-pöialuu nurgad peavad olema rõhutatud.

Reied: lihaselised ja tugevad.

Pöiad: suhteliselt lühikesed ning vertikaalsed. Puudel peab sünnipäraselt olema tagumiste liigvarvasteta.

Tagakäpad: vt esikäpad.

LIIKUMINE: kerge ja vetruv.

NAHK: elsatne, mitte voltis, pigmenteerunud.

Mustadel, pruunidel, hallidel ning aprikoos (*orange fawn*) ja punastel (*red fawn*) koertel peab pigmentatsioon vastama karvkatte värvusele. Valgete puudlite puhul on pigmentatsioon soovitatavalt hõbedane.

KARVKATE:

KARV:

Lokkiskarvaline puudel: rohke peene villataolise tekstuuriga, väga kähar, elastne ning käesurvet hästi taluv. Karvkate peab olema tihe, paks, ühtlase pikkusega ning moodustama ühtlaseid lokke.

Nöörkavaline puudel: rohke peene villataolise tekstuuriga ning tihe, moodustades vähemalt 20 cm pikkuseid iseloomulikke "nööre".

VÄRVUS: Puhas värvus: must, valge, pruun, hall, aprikoos (*orange fawn*) ning punane (*red fawn*).

Pruun: sügav, suhteliselt tume, ühtlane ning soe. Beež ning muud pruuni värvuse heledamad varjundid ei ole lubatud.

Hall: ühtlane, sügav, mitte mingil juhul mustjas või valkjas.

Aprikoos (orange fawn): ühtlane, ei tohi kalduda kahvatu, kreemja või punaka värvuse poole.

Punane (red fawn): värvus peab kogu kerel olema ühtlane. Ei tohi kalduda aprikoosvärvuse poole.

Silmalaud, nina, mokad, igemed, suulagi, looduslikud avaused, munandikott ning käpapadjandid hästi pigmenteerunud.

SUURUS:

Suured puudlid: turjakõrguse rohkem kui 45 cm ning kuni 60 cm, lubatud kõrvalekalle +2 cm. Suur puudel peab olema väikese puudli suurendatud ning arenenud koopia, väikes ja suure puudli iseloomulikud tunnused on samad.

Väikesed puudlid: turjakõrgus rohkem kui 35 cm ning kuni 45cm.

Kääbuspuudlid: turjakõrgus rohkem kui 28 cm ning kuni 35 cm. Kääbuspuudel peab välimuselt olema väikese puudli vähendatud koopia, säilitades võimalikult palju samu proportsioone ning ei tohi jätta muljet haiglaslikust kääbuskasvust (dwarfism).

Toy-puudlid: turjakõrgus rohkem kui 24 cm ning kuni 28 cm (ideaalne turjakõrgus: 25cm) (lubatud kõrvalekalle -1cm). Toy-puudel säilitab tervikuna kääbuspuudli välimuse ning kõik üldproportsioonid vastavad sama standardi punktidele. Mistahes viide haiglaslikule kääbuskasvule (dwarfism) on välistatud, ainult kuklakülm võib olla vähem rõhutatud.

VEAD: Mistahes kõrvalekaldeid nimetatud punktides tuleb lugeda veaks. Vea tõsiduse hindamisel tuleb arvestada kõrvalekalde ulatust.

- Küürus või kaldus selg.
- Saba liiga madal asetus.

- Liiga püsimate isend.
- Hambad:
 - Kahe PM1 puudumist ei arvestata.
 - Ühe või kahe PM2 sümmeetriline puudumine.
 - M3 puudumist ei arvestata.

TÖSISED VEAD:

- Osaliselt mittepigmenteerunud ninapeegel.
- Teravnev nina.
- Terav koon.
- Kaardus ninaselg.
- Hambad:
 - Kahe PM2 ebasümmeetriline puudumine.
- Silmad liiga suured või liiga sügava asetusega, mitte piisavalt tumedad.
- Liiga lühikesed kõrvad.
- Langev laudjas.
- Saba kaardub seljale.
- Tagumised nurgitused liiga sirged.
- Voolav või väljasirutatud liikumine.
- Hõre, pehme või karm karvkate.
- Segunev või mitte ühtlase värvusega karvkate: mustjashall või valkjashall; pleekinud 'fawn', kreemjas või beež pruunidel koertel või liiga mustjas pruun toon.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Agressiivne või täiesti arg.
- Nina täielikult mittepigmenteerunud.
- Puudused tüübis, eriti pea puhul.
- Üla- või alahambumus.
- Hambad:
 - 1 lõikehamba või 1 silmahamba või 1 purihamba (P4 ülalõuas, M1 alalõuas) puudumine.
 - Ühe PM3 või ühe PM4 puudumine.
 - Ühe või rohkema PM puudumine (välja arvatud PM1)
 - Sabatus või looduslikult lühike saba.
 - Tagajäsemetel esinevad liigvarbad või jäljed nende eemaldamisest.
 - Ebaühtlase või mittepuhta värvitooniga karvkate.
 - Valged märgised.
 - Valged karvad jäsemetel.
 - Suurte puudlite puhul 62 cm ületav turjakõrgus ning toy-puudlitel väiksem kui 23 cm turjakõrgus.
 - Mistahes kääbuslikkuse ilmingutega koerad, kerakujuline kolju, kuklakühmu puudumine, väga rõhutatud otsmikulõige, esiletungivad silmad, liiga lühike ning ülespoole pööratud koon, taanduv lõug.
 - Praktiliselt olematu otsmikuvagu.
 - Toy-puudlitel – väga kerge luustik.

Rõngas saba, mille ots kaardub üle külje või laudja.

Selgete psüühiliste või käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.

N.B. isastel koertel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Standardi lisa

LUBATUD NÄITUSELÕIKED

“Lõvilõige”: lökkis- või nõrkarvaline puudel pügatakse tagajäsemetest roieteni.

Lisaks sellele pügatakse: koon alumiste silmalaugude alt ja kohalt; põsed; esi- ja tagajäsemed, välja arvatud mansetid või “käevõrud” ning lubatud motiivid tagajäsemetel; saba, välja arvatud ümar või piklik lõpututt. Kõikidel isenditel on nõutavad vuntsid.

Esijäsemetel on lubatud säilitada karvkate, mida nimetatakse “püksteks”.

“Modernilõige”: karvkatte jätmine kõigile neljale jäsemele on lubatud vaid siis, kui peetakse kinni alljärgnevatest nõuetest:

1. Pügatakse:

a) esijäsemete alumine osa alates küüntest kuni lisavarba otsani, tagajäsemed pügatakse sama kõrguseni. Lubatud on varvaste masinpügamine.

b) Pea ja saba vastavalt ülaltoodud reeglitele. Erandkorras selle lõike puhul on lubatud:

alumise lõualuu all lühikest karvkate, mis ei ole pikem kui 1 cm ning peab olema lõigatud paralleelselt alumise lõualuuga. Habe, nn “kitsehabe” ei ole lubatud.

Saba otsas oleva tuti ärajätmine.

2. Lühendatud karvkate:

Üle kogu kere selleks, et jätta seljajoone “helkleva siidi” mulje, karvkate suhteliselt pikk, kuid mitte lühem kui 1 cm. Karva pikkus suureneb järkjärgult ja sujuvalt roiete ümber ning jäsemete kohal.

3. Kärbitud karv:

a) peas koos pealaele jäetud mõistliku kõrgusega “mütsikesega”, kaelal laskudes turjani ning rinnakuni, jätkuvalt kuni jäsemete pügatud osani, järgides pisut viltust joont eesrinnaku ülaosast allapoole. Kõrvade otstes ning maksimaalselt kolmandikuni nende pikkusest võib karvkate olla lõigatud käaridega või masinpügatud karva langemise suunas. Alumine osa jäetakse kaetuks ülalt alla pikkuses sujuvalt kasvava karvaga, mis lõppevad lökkidega. Lokke võib tasandada.

b) jäsemetel tähistavad “püksid” selget üleminekut käppade pügatud osalt. Karva pikkus suureneb kasvavalt ülespoole, olles õlgadel ja reitel 4-7 cm pikkune (sirgekstõmmatud karva mõõtes), proportsionaalselt koera mõõtmetele ning vältides “puhevii” efekti. Tagajäsemete “püksid” peavad võimaldama näha puudlile iseloomulikku nurgitust. Mistahes muud uhked lõikused, mis ei vasta käesolevatele normidele, kuuluvad kõrvaldamisele. Kõik samasse näituseklassi kuuluvad koerad hinnatakse ning reastatakse koos sõltumata sellest, millise standardis kirjeldatud lõikusega on tegemist ning see ei mõjuta mingil määral näitusetulemusi.

“Inglise lõige”: lisaks “lõvilõikele” lisatakse motiive tagajäsemetele, st käevõrud ning mansetid. Peas “mütsike”. Selle lõike puhul ei ole vuntsid kohustuslikud. Tagajäsemetel võib karva mitte piirata. Peas olev „mütsike” on vabatahtlik (“mütsikesei” omale kohale fikseerimiseks on keelatud kasutada lakke või mistahes muid aineid).

Puudliid, kes ei ole pügatud vastavalt käesolevale standardile, ei saa seni, kuni nende pügatud välimus pole muutunud, osaleda näitustel või ametlikel üritustel, kuid ei kuulu aretusest väljaarvamisele.